

Sammendrag av Handelsbankens retningslinjer for ordreførelser

(gjelder fra 03.01.2018)

Jeg bekrefter at jeg har mottatt og aksepterer Handelsbankens retningslinjer for ordreførelser osv.

Jeg godtar herved også at:

- mine ordrer, og deler av ordrer, kan utføres utenfor et regulert marked, multilateral handelsfasilitet (MHF) eller en organisert handelsfasilitet (OHF).
- mine ordrer knyttet til verdipapirer som er tatt opp til handel på et regulert marked eller handles på et regulert marked, MHF eller OHF og som ikke kan utføres umiddelbart grunnet rådende markedsforhold, ikke umiddelbart vil bli offentliggjort.

1. Innledning

Dette sammendraget gir informasjon om hvordan Handelsbanken ("Banken") fortløpende etterstreber å oppnå best mulig resultat for sine Kunder når Banken gjennomfører eller formidler Kundeordrer i finansielle instrumenter, i henhold til kravene i direktiv 2014/65/EU om markeder for finansielle instrumenter ("MiFID II") og tilhørende krav, slik disse er gjennomført i verdipapirhandelloven.

Denne informasjonen er et sammendrag av Bankens retningslinjer for ordreførelser. Retningslinjene inneholder en generell del med informasjon vedrørende Bankens fremgangsmåte for best mulig ordreførelse, og suppleres av bilag som angir ytterligere detaljer om hvordan Banken behandler ordrer i ulike aktivaklasser. De til enhver tid gjeldende retningslinjer for ordreførelser er tilgjengelige på Bankens hjemmesider www.handelsbanken.no og ved Bankens kontorer.

2. Hva er best mulig utførelse?

Best mulig utførelse er et krav som stilles til verdipapirforetak som innebærer å hensynta alle rimelige tiltak for å oppnå best mulig resultat for sine Kunder når de utfører ordrer for Kunders regning. Dette kravet gjelder også når verdipapirforetak formidler Kundeordrer til andre juridiske personer. For å sikre best mulig utførelse skal det tas hensyn til et visst antall utførelsesfaktorer for å avgjøre deres relative vekt basert på

Kundens egenskaper, type finansielt instrument og hvilke markeder Banken har tilgang til. Utførelsesfaktorene som skal tas i betraktning er: pris, kostnader, hastighet, sannsynligheten for at ordren vil føre til en transaksjon og at transaksjonen kan gjennomføres, størrelse samt andre momenter knyttet til utførelse av ordren.

Verdipapirforetak skal utarbeide og implementere effektive rutiner og retningslinjer for å sikre at de ovennevnte krav følges. Dette kravet innebærer ikke at Banken må tilby best mulig resultat for Kunder i hvert enkelt tilfelle. Banken må derimot overvåke hvordan deres system, rutiner og retningslinjer for utførelse av ordrer fungerer i praksis slik at de kan identifisere og korrigere eventuelle brudd. Verdipapirforetak skal foreta en gjennomgang av retningslinjene og rutineene minst én gang i året eller ved hver endring av betydning for Bankens fortsatte evne til å oppnå best mulig resultat for sine Kunder.

Banken skal publisere to rapporter knyttet til best mulig utførelse; en kvartalsrapport om kvaliteten på utførelsen (kun handelsplasser) og minst årlig publisere de fem største handelsplassene/meglere (alle verdipapirforetak) med hensyn til handelsvolum.

I tillegg til reglene om best mulig utførelse skal Banken alltid respektere den overordnede plikten til å handle ærlig, rettferdig og profesjonelt i samsvar med Kundens beste interesser.

3. Omfanget av Bankens krav til best mulig utførelse

- a. **Verdipapirforetak:** Svenska Handelsbanken AB (publ.) (dvs. Banken)
- b. **Kundekategorier:** Disse retningslinjene gjelder både profesjonelle og ikke-profesjonelle Kunder. Kundene har fått melding fra Banken der de opplyses om sin Kundekategori. Dersom ikke annet er angitt gjelder disse retningslinjer på samme måte uavhengig av om Kunden er profesjonell eller ikke-profesjonell. Legg merke til at retningslinjene ikke gjelder for kvalifiserte motparter; følgelig er Banken ikke forpliktet til å tilby best mulig utførelse i transaksjoner som utføres med kvalifiserte motparter, såfremt ikke annet er avtalt med Banken. Banken vil likevel opptre redelig, rettferdig og profesjonelt og vil kommunisere på en måte som er rettferdig, korrekt og tydelig hensyntatt den kvalifiserte motpartens art og dennes virksomhet.
- c. **Investerings tjenester:** Kravet til best mulig utførelse gjelder følgende investerings tjenester (og kombinasjoner av slike) fra Banken:

1. Utførelse av ordre for Kundens regning. Dette er for eksempel tilfellet når Banken er medlem/handelsdeltaker på en handelsplass og utfører ordrene i eget navn for Kundens regning. Andre eksempler er når Banken kjøper eller selger andeler i investeringsfond direkte fra fondsselskapet for Kundens regning, og når Banken mottar tegningsblanketter fra en Kunde for å kjøpe aksjer i en nyemisjon.

2. Mottak og videreformidling av ordrer. I dette tilfellet tar Banken imot Kundeordren og overleverer den til et annet foretak for utførelse,

for eksempel når Banken ikke er medlem på handelsplassen der instrumentet handles. Dette gjelder også der to eller flere investorer knyttes sammen for å muliggjøre en transaksjon mellom de aktuelle investorer der dette er hensiktsmessig. Legg merke til at der ikke annet angis omfatter begrepet "utførelse av ordre" eller lignende i disse retningslinjer også mottakelse og videreformidling av ordrer.

3. Handel for egen regning. Kravet til best mulig utførelse gjelder også når Banken handler for egen regning og Kunden har en berettiget forventning om at Banken skal ivareta Kundens interesser med hensyn til gjennomføring av en transaksjon. For å avgjøre hvorvidt Kunder har en berettiget forventning til et verdipapirforetak har EU-kommisjonen utarbeidet "test av berettiget forventning" ("legitimate reliance test"). For å avgjøre om Banken er forpliktet til å oppfylle kravene til best mulig utførelse overfor en Kunde når Banken handler på egen bok, vil Banken foreta en vurdering av følgende momenter:

- hvilken part som initierer transaksjonen;
- hvorvidt sammenligning av priser er markedspraksis;
- den relative pristransparensen på det spesifikke markedet; og
- informasjon gitt av Banken og eventuelle inngåtte avtaler.

Ikke-profesjonelle Kunder

For å kunne handle i Kundens beste interesse vil Banken, der ikke annet er angitt, anvende kravet om best mulig utførelse i alle handler som gjennomføres for ikke-profesjonelle Kunder.

Profesjonelle Kunder

Når profesjonelle Kunder ber om faste eller omtrentlige prisforslag forutsettes det at det

ikke foreligger en berettiget forventning. Bankens priser er generelt basert på Bankens standardiserte risikoparametre og er ikke nødvendigvis representative for markedets beste priser. Gitt at tjenestene og markedene etter sin art preges av forhandling med kvalifiserte motparter med god pristransparens på markedene og ofte flere alternative handelsmuligheter, samt at Banken opererer for egen regning (og dermed motpart) i de transaksjoner som oppstår, har Banken vurdert at reglene om best mulig utførelse ikke gjelder de fleste transaksjoner som inngås med denne typen Kunder. Banken vil vurdere om det finnes situasjoner der de profesjonelle Kundene likevel har en berettiget forventning til Banken, og, når alle relevante faktorer hensyntas, konklusjonen er at Kundene faktisk har det, vil retningslinjene få anvendelse på relevante faste prisforslag.

Produkter som omfattes:

Regler om best mulig utførelse gjelder utførelse av Kundeordrer i finansielle instrumenter. En uttømmende liste over finansielle instrumenter finnes i retningslinjenes bilag 1 og dekker omsettelige verdipapirer, pengemarkedsinstrumenter, andeler i innretninger for kollektive investeringer, ulike typer derivater og utslippsrettigheter, uavhengig av om de er børsnotert eller ikke.

Legg merke til at visse transaksjoner i valuta ikke regnes som finansielle instrumenter i henhold til ovenstående definisjon. Uavhengig av dette vil Banken tilstrebe å gi tilsvarende krav om best mulig utførelse anvendelse for transaksjoner i valuta.

Transaksjoner som ikke omfattes av disse retningslinjene er for eksempel låneavtaler og innlåning, som ikke regnes som finansielle instrumenter. Legg merke til at uansett om retningslinjene gjelder de nevnte produktene er Banken i all sin virksomhet forpliktet til å opptre redelig, rettferdig og profesjonelt i samsvar med Kundens beste interesse.

Gitt forskjellen i markedsstruktur eller strukturen for finansielle instrumenter er det vanskelig å identifisere og anvende en enhetlig standard og prosedyre for best mulig resultat som skal være gyldig og fungerende for alle typer finansielle instrumenter.

Forpliktelsene anvendes derfor på en måte som hensyntar de ulike momentene knyttet til utførelse av ordrer som gjelder den særskilte typen finansielt instrument (se mer i retningslinjenes bilag).

4. Kundespesifikke instruksjoner

Dersom Kunden gir en spesifikk instruksjon, enten en generell instruksjon eller en instruksjon knyttet til en konkret handel, vil en slik instruksjon ha forrang foran det som angis i dette dokumentet, og Banken vil følge en slik instruksjon så langt det er rimelig gjennomførbart når handelen utføres.

Der Kundens instruksjon bare gjelder deler av ordren vil Bankens retningslinjer for ordreførelse få anvendelse på de deler av ordren som ikke dekkes av den spesifikke instruksjonen. Eksempler på slike instruksjoner er ønske om å utføre ordren på en særskilt handelsplass, bruk av en spesifikk ordretype eller å utføre en ordre innenfor en nærmere angitt tidsramme.

Ved å følge Kundens spesifikke instruksjon vil Banken oppfylle kravet om å gi best mulig utførelse i den delen av handelen som dekkes av Kundens spesifikke instruksjon. En spesifikk instruksjon kan således innebære at Banken (for den delen av handelen som dekkes av en slik instruksjon) ikke kan iverksette de tiltak som er beskrevet i dette dokumentet for å oppnå best mulig resultat.

5. Utførelsesfaktorer, utførelseskriterier og relativ vekt

Utførelsesfaktorene som skal hensyntas når ordrer utføres er: pris, kostnader, hurtighet, sannsynligheten for utførelse og oppgjør, art og alle andre momenter som Banken vurderer til å ha betydning for utførelse av

ordren.

Ikke-profesjonelle Kunder

Når en ordre håndteres eller utføres for en ikke-profesjonell Kundes regning skal best mulig resultat forstås som "samlet vederlag", som er prisen for det finansielle instrumentet samt kostnader knyttet til utførelsen (når og om de videredeberes til Kunden). Disse kostnadene skal omfatte alle Kundens utgifter som er direkte knyttet til ordrens størrelse (deriblant handelsplassens avgifter, clearing- og oppgjørsavgifter og alle andre avgifter som betales til tredjeparter som har deltatt i utførelsen av ordren).

For ordrer fra ikke-profesjonelle Kunder vil hastighet, sannsynlighet for utførelse og oppgjør, ordrens størrelse og art, markedspåvirkning og andre implisitte transaksjonskostnader gis prioritet foran den umiddelbare prisen og kostnadsberegningen bare i den grad det bidrar til å levere best mulig resultat i form av "samlet vederlag".

Profesjonelle Kunder

For å oppnå best mulig utførelse ved utførelse av en ordre for en profesjonell Kundes regning skal den relative vekten av utførelseskriterier avgjøres basert på et antall utførelseskriterier, nemlig arten av:

- Kunden, bl.a. klassifisering og erfaring;
- ordren, bl.a. eventuelle strategier eller spesifikke instruksjoner, ordrens størrelse og den sannsynlige påvirkningen på markedet;
- de finansielle instrumentene, bl.a. likviditet, handelsmønster og transparens som gjelder for det spesifikke finansielle instrumentet; samt
- handelsplassen for utførelsen, markedet eller motparten som ordren kan rettes mot.

Vanligvis angir Banken prisen som det kriteriet som har størst betydning for utførelse av en ordre for en profesjonell Kundes regning. Det kan likevel være omstendigheter der den viktigste utførelsesfaktoren kan variere og prisen ikke lenger vil være den dominerende

utførelsesfaktoren; f.eks. vil sannsynligheten for utførelse og effekten på markedet være viktigere ved utførelse i illikvide verdipapirer eller for store ordrer.

6. Metoder for utførelse

For å oppnå best mulig resultat har Banken anledning til å utføre et handelsoppdrag ved å benytte én eller en kombinasjon av de metoder for utførelse som beskrives i dette dokumentet.

- Ordre som utføres direkte på ett eller flere regulerte markeder, MHF eller OHF, kan gjennomføres når Handelsbanken utfører ordren direkte på en handelsplass eller – der Handelsbanken ikke er medlem eller handelsaktør – gjennom en tredjepart.
- Ordre som utføres utenfor et regulert marked, MHF eller OHF, kan gjennomføres ved at en ordre knyttes opp mot en annen Kundes ordre; ved å utføre ordren mot en systematisk internaliserer ("SI", dvs. et verdipapirforetak som på en organisert, frekventert og systematisk måte handler for egen regning ved å utføre Kundeordrer utenfor regulert marked, MHF eller OHF) (som omfatter Bankens egen SI); utført på en annen måte for Bankens egen regning (f.eks. ved at Banken stiller pris); eller ved å utføre ordre mot et verdipapirforetak som er tredjepart, forutsatt at Kunden ikke har instruert Banken om at ordren ikke får utføres utenfor et regulert marked, MHF eller OHF. Ved å samtykke til dette dokumentet samtykker Kunden samtidig til slik utførelse utenfor regulert marked, MHF eller OHF.

En transaksjon anses som utført på en handelsplass dersom den gjennomføres gjennom handelsplassens system eller i henhold til dennes regler. Derfor må en transaksjon ikke utføres i handelsplassens ordrebok for å regnes som utført på en handelsplass; også transaksjoner som forhandles utenfor ordreboken men rapporteres til handelsplassen i henhold til

dennes regler omfattes.

Det er viktig at det innenfor EU og EØS eksisterer en såkalt handelsforpliktelse for visse typer av instrumenter. Aksjer som er godkjente for handel på et regulert marked eller som handles på en handelsplass skal for eksempel handles på regulerte markeder, MHF eller med en SI. Se Bankens retningslinjer for ordreutførelse for mer informasjon.

For visse finansielle instrumenter som handles på flere handelsplasser benytter Banken seg av en såkalt "Smart Order Router" (SOR) for optimalisering av ordrehåndtering. SORen kan dele opp den opprinnelige ordren i flere mindre ordrer for å kunne utføre Kundeordrer i henhold til retningslinjene for ordreutførelse.

Handelsbanken skal ikke diskriminere mellom handelsplasser, men skal fatte en beslutning på grunnlag av de utførelsesfaktorer og utførelseskriterier som knytter seg til handelsplassens art, f.eks. dens oppgjørsordninger, handelssperrer, planlagte auksjoner eller andre relevante momenter. Disse faktorene vil generelt være sekundære i forhold til de ovennevnte generelle utførelsesfaktorene.

7. Ordreutførelse

Banken vil normalt håndtere ordre i finansielle instrumenter ved å:

- raskt sende ordren – enten direkte eller via tredjepart – til den eller de handelsplasser som etter Bankens syn muliggjør best mulig utførelse, hvoretter ordren, om den ikke umiddelbart gjennomføres i sin helhet, kan sendes til en eller flere andre handelsplasser
- aggregere ordren med andre Kundeordrer og deretter sende ordren til de handelsplasser som etter Bankens syn muliggjør best mulig utførelse,
- utføre ordren i flere separate transaksjoner på en av handelsplassene
- utføre ordren mot Bankens egen bok eller mot en annen Kundes ordre til en pris som tilsvarende markedspris, der prisen

fra den mest likvide handelsplassen vil brukes for å fastsette referansepris eller tilsvarende.

Når det gjelder ordre knyttet til verdipapirer som er tatt opp til handel på et regulert marked eller handles på et regulert marked, MHF eller OHF, der Kunden har oppgitt en minstepris for salg eller en høyeste pris for kjøp (limit) som ikke samsvarer med rådende markedsvilkår og som dermed ikke utføres av Banken uten opphold, har Kunden gjennom samtykke til dette dokumentet samtidig samtykket i at Banken ikke umiddelbart vil offentliggjøre disse.

I noen tilfeller stiller Banken indikative eller faste priser direkte mot Kunden. Deretter inngås det en avtale mellom partene, enten når Kunden aksepterer en fast pris som angis av Banken, eller, dersom det dreier seg om en indikativ pris, når Banken har bekreftet prisen overfor Kunden og Kunden har godkjent prisen. I slike tilfeller inngås en avtale mellom to parter, og Banken har besluttet at i de fleste transaksjoner som inngås med denne typen Kunder vil ikke Banken utføre ordren for Kundens regning og best mulig utførelse kommer ikke til anvendelse på slike ordrer. Banken vil vurdere om det kan være situasjoner der Kunden likevel har en slik berettiget forventning til Banken. Når alle relevante faktorer hensyntas, og konklusjonen blir at Kunder faktisk har en slik berettiget forventning til Banken, vil retningslinjene for ordreutførelse komme til anvendelse på de relevante prisforslag som Kunden etterspør. For ikke-profesjonelle Kunder vil Banken sikre beste utførelse av ordre.

Banken skal på Kundens forespørsel vise at Banken har utført Kundens ordre i henhold til Bankens retningslinjer for ordreutførelse.

8. Handelsplasser hovedsakelig brukt av Banken for ordreutførelse

Banken deltar i handel på ulike regulerte markeder og andre handelsplasser. Banken vurderer regelmessig (minst én gang i året samt når det skjer større endringer)

handelsplassene som skal benyttes for ordreførelse. For en liste over de handelsplassene som Banken hovedsakelig benytter seg av, se www.handelsbanken.no eller kontakt et av Bankens kontorer. Denne listen over handelsplasser er ikke uttømmende, men omfatter de handelsplassene som på fast basis gjør det mulig for Banken å oppnå best mulig resultat ved utførelse av Kundeordre.

For å kunne gjennomføre transaksjoner i instrumenter som handles på handelsplasser hvor Banken ikke deltar i handel vil Banken videreformidle ordren til en handelsaktør med direkte tilgang til disse handelsplassene. Valget av slike samarbeidspartnere gjøres ved en kontinuerlig vurdering av vedkommende foretaks evne til å tilby best ordreførelse.

9. Ordreførelse for fondsandeler som ikke er tatt opp til handel på et regulert marked eller MHF (Multilateral handelsfasilitet)

Når det gjelder fondsandeler vil Banken utføre ordrer i slike ved å videreformidle ordren til det relevante fondsforvaltningsselskapet (eller tilsvarende) eller ved å videreformidle ordren til et annet verdipapirforetak (eller tilsvarende) for utførelse i henhold til fondslovgivningen (eller tilsvarende).

10. Diskresjonær porteføljeforvaltning

Når Banken yter diskresjonær porteføljeforvaltning og samtidig utfører mottatte ordrer eller tar beslutninger om å handle, vil det gjøres i henhold til dette dokumentet.

11. Oppgjørshåndtering, aggregering og distribusjon av ordrer

Banken vil utføre Kundeordrer raskt, effektivt og rettferdig. Sammenlignbare ordrer utføres umiddelbart og i kronologisk rekkefølge for når de er mottatt, så fremt dette ikke er umulig på grunn av ordrens art, rådende markedsforhold eller dersom noe annet er påkrevd på grunn av Kundens interesser.

Banken kan aggregere én Kundes ordre med andre Kunders ordrer og/eller med transaksjoner for Bankens egen regning så fremt det ikke er sannsynlig at aggregeringen generelt vil være en ulempe for én av Kundene hvis ordre er omfattet. Aggregeringen kan likevel være til ulempe for én enkelt ordre.

En aggregert ordre som utføres i sin helhet fordeles til gjennomsnittlig pris. Dersom en aggregert ordre kun er delvis utført, skal den delen som har blitt utført fordeles likt og til gjennomsnittlig pris. Dersom en ordre ved utførelse har blitt aggregert med en annen transaksjon for Bankens egen regning og den bare kunne bli delvis utført, vil Kundens ordre normalt ha prioritet fremfor Bankens ordre.

12. Forstyrrelser i markedet eller handelssystemene

Ved forstyrrelser i markedet eller Bankens egne systemer på grunn av for eksempel avbrudd eller manglende tilgjengelighet i tekniske systemer, kan det etter Bankens mening være umulig eller uhensiktsmessig å utføre ordrene i henhold til de metodene som er beskrevet i dette dokumentet. Banken vil da fatte alle rimelige tiltak for å utføre ordrene for Kunden på best mulige vilkår.

13. Endringer

Banken vil regelmessig gjennomgå og, ved behov, oppdatere retningslinjene for ordreførelse, i tillegg til dette dokumentet. Slike endringer vil være tilgjengelige på Bankens hjemmeside www.handelsbanken.no eller på Bankens kontorer. Kunder som Banken har et pågående forhold til skal informeres ved hver vesentlige endring av Bankens rutiner eller retningslinjer for ordreførelse. Endringer gjelder fra det tidspunktet de publiseres på hjemmesiden.

14. Rapporteringsforpliktelser

I EU foreligger det en plikt for blant annet banker, andre verdipapirforetak og markedsplasser m.fl. til å rapportere til lokale tilsynsmyndigheter dersom de

oppdager ordre eller transaksjoner som kan antas å utgjøre eller ha sammenheng med innsidehandel eller markedsmanipulasjon. For eksempel kan ordrer og/eller transaksjoner der Kunden handler med seg selv (legger inn kjøps-/salgsordre i samme

finansielle instrument) rapporteres. Slike transaksjoner kan utgjøre utilbørlig markedsmanipulasjon. For mer informasjon, se forordning nr. 596/2014 om markedsmissbruk (MAR) og direktiv 2014/57/EU om straffesanksjoner ved markedsmissbruk (CS MAD) av 3. juli 2016.

